

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”

Ольга ПОЛЬОВИК

„01” 09 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 2.8 Методи соціальної роботи та консультування**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Соціальна робота
(назва освітньої програми)

освітнього ступеня фаховий молодший бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність (ності) 110 Соціальна робота та консультування
(шифр і назва спеціальності (тей))

Спеціалізація(ї) _____
(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький фаховий коледж
(назва навчально-виховного підрозділу)

Вид дисципліни: обов'язкова

Обсяг, кредитів: 150/5

Форма підсумкового контролю: екзамен

Хмельницький 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методи соціальної роботи та консультування»

для здобувачів освіти за галуззю знань 1 Охорона здоров'я та консультування спеціальністю 110 Соціальна робота та консультування

„28” серпня 2025 року – 40 с.

Розробники:

Корабльова Олена Олександрівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

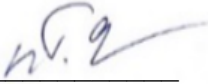
Корабльова Олена Олександрівна – викладач циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол від „28” серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії
соціально-економічних та
загальноосвітніх дисциплін

Олександр ГАЛКО
(прізвище та ініціали)

„28” серпня 2025 року

Робочу програму погоджено з керівником робочої групи з розробки та розвитку
ОПП «Соціальна робота» (2025 р.)

(назва освітньої програми)

„28” серпня 2025 року

Керівник робочої групи
з розробки та розвитку
ОПП «Соціальна робота»

Олена КОРАБЛЬОВА

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20__/20__	20__/20__	
Дата засідання циклової комісії			
№ протоколу			
Підпис голови циклової комісії			

Матеріали до курсу розміщено на сайті Інтернет-підтримки освітнього процесу <http://vo.uu.edu.ua/> за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28295>

(вказати адресу)

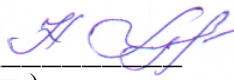
Робочу програму навчальної дисципліни перевірено

„01” вересня 2025 року

Завідувач відділу освітньої діяльності

Хмельницького фахового

коледжу Університету «Україна»

(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Загальний обсяг кредитів – 5	Галузь знань 1 Охорона здоров'я та консультування	Вид дисципліни обов'язкова	
Загальний обсяг годин – 150	Спеціальність 110 Соціальна робота та консультування	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4; самостійної роботи – 6	Освітній ступінь: фаховий молодший бакалавр	30 год	6 год
		Практичні, семінарські	
		30 год	6 год
		Лабораторні	
–		–	
Самостійна робота			
90 год		138 год	
Індивідуальні завдання			
-			
Вид семестрового контролю: екзамен			
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 40 % для заочної форми здобуття освіти – 7 %			

Примітка.

Програма дисципліни виконується в повному обсязі не залежно від форми навчання.

Аудиторне навантаження заочної форми становить:

1-2 курси навчання ОС «бакалавр» і «молодший бакалавр», ОПС «фаховий молодший бакалавр» та ОКР «молодший спеціаліст» – 20% від аудиторного навантаження денної форми навчання;

3-4 курси ОС «бакалавр», 1-2 курси ОС «магістр» – 25% від аудиторного навантаження денної форми навчання.

Здобувачі освіти заочної форми навчання мають виконати 100% програми дисципліни, тобто виконати всі практичні, лабораторні, контрольні роботи заплановані програмою дисципліни і прикріпити їх на платформу Інтернет-підтримки освітнього процесу Moodle, а теоретичний матеріал опанувати за наявними матеріалами до лекцій (за винятком вступної ознайомчої лекції). Під час сесії для заочної форми навчання проводять вступні лекції, консультації та контрольні заходи (заліки та іспити).

Задля підтримки здобувачів освіти заочної форми навчання для здобуття ними усіх запланованих освітньою програмою компетентностей і програмних результатів навчання, університет надає додаткову можливість бажаючим здобувачам освіти заочної форми доєднатись за розкладом до аудиторних занять здобувачів освіти денної форми навчання.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни „Методи соціальної роботи та консультивання” є формування комплексу знань, базових вмінь і навичок в області визначення та застосування методів соціальної роботи під час надання соціальних послуг різним категоріям населення; вміння складання плану надання соціальних послуг з використання комплексу методів соціальної роботи.

Основними **завданнями** вивчення здобувачами освіти дисципліни „Методи соціальної роботи та консультивання” є:

- здійснити аналіз поняття про „метод”, „технологію” та „методологію” в соціальній роботі;
- вивчити загальну характеристику методів соціальної роботи;
 - проаналізувати теоретичні підходи до застосування педагогічних методів в соціальній роботі;
 - визначити особливості застосування психологічних методів в соціальній роботі;
 - виробити навички застосування педагогічних методів під час надання соціальних послуг різним категоріям клієнтів;
 - виробити знання, уміння та навички з застосування методів індивідуальної та групової соціальної роботи, методи соціальної роботи та консультивання в громаді, а також специфічні методи соціальної роботи та консультивання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- роль та місце методів в соціальній роботі;
- класифікацію методів соціальної роботи;
- основні технології, форми та методи соціальної роботи з різними групами клієнтів;
 - взаємозв’язок методів та технологій соціальної роботи;
 - роль, місце та класифікацію соціологічних методів в соціальній роботі;
 - роль, місце та класифікацію психологічних методів в соціальній роботі;
 - роль, місце та класифікацію педагогічних методів в соціальній роботі;
 - особливості застосування методів індивідуальної та групової соціальної роботи, методи соціальної роботи в громаді, а також специфічні методи соціальної роботи вміти:
 - ініціативно і творчо використовувати набуті теоретичні знання на

практиці;

- визначати загальну характеристику методів соціальної роботи;
- складати комплексну програму надання соціальних послуг різними категоріям клієнтів;
- застосовувати на практиці методи індивідуальної та групової соціальної роботи, методи соціальної роботи в громаді, а також специфічні методи соціальної роботи;
- вирішувати соціальні проблеми, які виникають у повсякденному житті різних категорій громадян чи їх груп.

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності загальних програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8
ОК 2.8	+	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці відповідності спеціальних (фахових) програмних компетентностей компонентам освітньої програми”

	СК 4	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10	СК 11	СК 12	СК 14	СК 15
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Рядок дисципліни в „Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”

	РН 1	РН 3	РН 4	РН 6	РН 11	РН 12
ОК 2.8	+	+	+	+	+	+

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1

Теоретико-методологічні основи та класифікація методів соціальної роботи та консультування

Тема 1. Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток

Поняття «прийом», „метод”, „технологія” в соціальній роботі.

Виникнення і розвиток методології соціальної роботи. Виникнення та розвиток індивідуальної, групової та общинної соціальної роботи в світі та на Україні.

Тема 2. Класифікація методів соціальної роботи.

Класифікація наукових методів соціальної роботи. Класифікація методів соціальної роботи з позиції практичної діяльності органів та установ соціальної сфери. Загальна характеристика методів соціальної роботи.

Тема 3. Консультування у соціальній роботі.

Етапи консультування. Моделі консультування. Техніки активного слухання. Специфіка консультування різних груп клієнтів. Етика та професійні кордони в консультуванні. Кризове консультування.

Тема 4. Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи

Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи спрямовані на всебічне вивчення особистості клієнта, його потреб, проблем та внутрішніх ресурсів. Психологічні методи дають змогу зрозуміти емоційний стан людини, особливості її поведінки та мотивації, а також надати ефективну підтримку та консультування. Педагогічні методи використовуються для формування соціально прийнятної поведінки, розвитку життєвих навичок та позитивних ціннісних орієнтацій. Поєднання психологічного та педагогічного впливу забезпечує комплексний підхід у роботі з різними категоріями клієнтів.

Тема 5. Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи.

Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи спрямовані на вивчення соціальних процесів, умов життя населення та факторів, що впливають на виникнення соціальних проблем. Соціологічні методи дають змогу аналізувати потреби різних соціальних груп за допомогою опитувань, анкетування, спостереження та аналізу документів. Соціально-економічні методи використовуються для оцінювання матеріального стану клієнтів, рівня зайнятості, доходів та доступу до соціальних послуг.

Змістовний модуль 2.

Методи соціальної роботи та консультування з різними групами клієнтів

Тема 6. Методи соціальної роботи з родинами в СЖО

Поняття СЖО та об'єкт соціальної роботи. Складні життєві обставини (інвалідність, сирітство, малозабезпеченість, насильство), які сім'я не може подолати самотійно. Соціальний супровід як ключовий метод: комплексна допомога, що включає регулярні візити (інспектування), оцінку потреб та складання індивідуального плану виходу з кризи. Методи сімейної діагностики: генограма; екокарта. Соціальний патронаж: постійний нагляд та навчання батьків навичкам догляду за дітьми та розпорядження бюджетом. Посередництво: допомога у вирішенні конфліктів між членами родини або родиною та державними установами. Активізація внутрішніх ресурсів сім'ї (самопомічка), відновлення виховного потенціалу батьків та збереження дитини в біологічній родині.

Тема 7. Соціальна інклюзія та методи соціальної роботи з людьми з інвалідністю та дітьми з ООП

Концептуальні основи сучасної інклюзії. Відхід від медичної моделі: сприйняття інвалідності не як хвороби, яку треба «лікувати», а як результату бар'єрів у суспільстві (соціальна модель). Принципи інклюзії: рівний доступ до освіти, працевлаштування та дозвілля; повага до людської гідності та права на самовизначення. Методи роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (ООП). Методи соціальної реабілітації та інтеграції дорослих.

Соціально-психологічна робота з сім'ями. Створення безбар'єрного середовища в громаді. Адвокація інклюзії: проведення «уроків добра» та просвітницьких кампаній для подолання стигматизації людей з інвалідністю.

Тема 8. Методи соціальної роботи з особами, які постраждали від війни

Кризове консультування: надання першої психологічної допомоги, стабілізація емоційного стану після обстрілів чи евакуації. Робота з ПТСР та травмою: використання технік заземлення, когнітивно-поведінкової терапії та груп взаємодопомоги. Соціальний супровід ВПО: допомога в пошуку житла, відновленні документів, отриманні гуманітарної та юридичної допомоги. Методи соціальної інтеграції: сприяння адаптації в нових громадах та подолання конфліктів між «місцевими» та «приїжджими».

Тема 9. Методи соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими піклування

Деінституціоналізація: пріоритет сімейних форм виховання (усиновлення, опіка, ДБСТ) над інтернатними закладами. Підготовка до самостійного життя: навчання фінансовій грамотності, кулінарії, юридичним правам та соціальній комунікації. Методи подолання депривації: відновлення довіри до дорослих, робота з прив'язаністю та ідентичністю (метод «Книга

життя»). Постінтернатний супровід: підтримка випускників у перші роки самостійного проживання, сприяння у навчанні та житлі.

Тема 10. Соціальний супровід ветеранів війни та членів їх сімей

Комплексний супровід: координація медичної допомоги, пільг та послуг із працевлаштування. Психосоціальна адаптація: допомога в переході від військового до цивільного життя («мілітарна ідентичність»). Робота з родиною: консультування дружин/чоловіків та дітей щодо особливостей спілкування з ветераном, запобігання домашньому насильству. Групи «рівний-рівному»: організація спільнот ветеранів для обміну досвідом та взаємної емоційної підтримки.

Змістовний модуль 3. Специфічні методи соціальної роботи

Тема 11. Кризове телефонне консультування

Специфіка методу: відсутність візуального контакту, обмеженість у часі, анонімність та висока інтенсивність емоцій клієнта. Етапи розмови: встановлення контакту, вислуховування (вентиляція почуттів), оцінка ризику (особливо суїцидального), пошук внутрішніх ресурсів клієнта та планування безпеки. Техніки: вербалізація почуттів («Я чую, що вам зараз дуже боляче»), паузи як інструмент осмислення, фокусування на «тут і тепер». Профілактика вигорання: обов'язкова супервізія для консультантів через високе психологічне навантаження.

Тема 12. Методика організації та проведення тренінгів у соціальній сфері

Структура тренінгу: вступ (знайомство, правила), основна частина (інформаційні блоки, вправи), завершення (рефлексія, зворотний зв'язок). Інструментарій: рольові ігри, мозкові штурми, кейс-стаді, робота в малих групах. Групова динаміка: робота тренера з фазами життя групи (знайомство, конфлікт, продуктивна робота, завершення). Оцінка ефективності: порівняння знань/навичок учасників до та після тренінгу (анкетування).

Тема 13. Кейс-менеджмент в соціальній роботі

Суть методу: координація послуг різних фахівців (лікарів, юристів, освітян) навколо потреб одного клієнта для вирішення складної проблеми. Цикл кейс-менеджменту: оцінка потреб — планування допомоги — організація послуг — моніторинг — закриття випадку. Роль менеджера: не робити все самому, а виступати «навігатором» клієнта в системі соціальних послуг.

Тема 14. Соціальна терапія у практичній соціальній роботі

Визначення: комплекс засобів, спрямованих на оздоровлення соціальних стосунків клієнта та його інтеграцію в громаду. Види терапії: працетерапія: відновлення через посилену діяльність; соціотерапія: організація терапевтичного середовища (клуби за інтересами, групи взаємодопомоги); ландшафтотерапія та анімалотерапія: використання природних факторів для стабілізації стану. Спрямованість: зміна ставлення клієнта до себе та свого соціального оточення.

Тема 15. Інноваційні та актуальні методи соціальної роботи

Цифрова соціальна робота: використання чат-ботів, мобільних застосунків для підтримки та онлайн-консультування. Вулична соціальна робота: надання допомоги безпосередньо в місцях перебування клієнтів (безпритульні, важкі підлітки). Медіація: метод конструктивного вирішення конфліктів за участю нейтральної сторони. Фасилітація. Соціальна адвокація. Перша психологічна допомога (ППД): швидкий алгоритм підтримки людини відразу після травматичної події (принцип «Дивитися — Слухати — Зв'язувати»). Навчання ризикам, пов'язаним із мінами (EORE): педагогічний метод інформування цивільних про мінну безпеку та правила поведінки на деокупованих територіях. Дистанційний кейс-менеджмент: ведення випадків через месенджери та відеозв'язок для клієнтів, які перебувають у зоні бойових дій або за кордоном. Створення «Просторів, дружніх до дитини»: мобільні та стаціонарні центри для психоемоційного розвантаження дітей у прифронтових зонах. Методи резильєнтності (життєстійкості): тренінги з формування навичок самопомоги та відновлення внутрішнього ресурсу особистості в умовах тривалого стресу. Волонтерство.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні: вступ до спеціальності та основи теорії соціальної роботи, історія соціальної роботи, деонтологія.

Міжпредметні зв'язки: філософія, соціологія, психологія, педагогіка, соціальна педагогіка.

4.2. Структура навчальної дисципліни

3.1.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи та класифікація методів соціальної роботи та консультування															
Тема 1. Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток	10	2	-	2	-	-	6	10	2	-	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Класифікація методів соціальної роботи	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	2	-	-	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 3. Консультування у соціальній роботі	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Тема 4. Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: складання глосарію на тему
Тема 5. Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	52	10	-	10	-	-	32	52	2	-	2	-	-	48	
Змістовий модуль 2. Методи соціальної роботи та консультування з різними групами клієнтів															
Тема 6. Методи соціальної роботи з родинami в СЖО	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 7. Соціальна інклюзія та методи соціальної роботи з людьми з інвалідністю та дітьми з ООП	10	2	-	2	-	-	6	10	2	-	-	-	-	8	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації

Тема 8. Методи соціальної роботи з особами, які постраждали від війни	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	2	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 9. Методи соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківського піклування	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 10. Соціальний супровід ветеранів війни та членів їх сімей	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	52	10	-	10	-	-	32	52	2	-	2	-	-	48	
Змістовий модуль 3.															
Специфічні методи соціальної роботи															
Тема 11. Кризове телефонне консультування	10	2	-	2	-	-	6	10	2	-	-	-	-	8	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 12. Методика організації та проведення тренінгів у соціальній сфері	10	2	-	2	-	-	6	10	-	-	-	-	-	10	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 13. Кейс-менеджмент в соціальній роботі	8	2	-	2	-	-	4	8	-	-	2	-	-	6	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 14. Соціальна терапія у практичній соціальній роботі	6	2	-	2	-	-	2	6	-	-	-	-	-	6	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: підготовка та проведення презентації
Тема 15. Інноваційні та актуальні методи соціальної роботи	6	2	-	2	-	-	2	6	-	-	-	-	-	6	АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 3	42	10	-	10	-	-	22	42	2	-	2	-	-	38	
Усього годин	146	30	-	30	-	-	86	146	6	-	6	-	-	134	
ІНДЗ	4	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	4	ІНДЗ: реферат
Усього годин	150	30	-	30	-	-	90	150	6	-	6	-	-	138	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни „Методи соціальної роботи та консультування”

Разом: 150 год, лекції – 30 год, семінарські заняття – 30 год, самостійна робота – 90 год

Модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3				
Назва модуля	<i>Теоретико-методологічні основи та класифікація методів соціальної роботи та консультування</i>					<i>Методи соціальної роботи та консультування з різними групами клієнтів</i>					<i>Специфічні методи соціальної роботи</i>				
Кількість балів за модуль	14 балів					14 балів					14 балів				
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	<i>Тема 1. Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток</i>	<i>Тема 2. Класифікація методів соціальної роботи</i>	<i>Тема 3. Консультування у соціальній роботі</i>	<i>Тема 4. Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи</i>	<i>Тема 5. Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи</i>	<i>Тема 6. Методи соціальної роботи з родинами в СЖО</i>	<i>Тема 7. Соціальна інклюзія та методи соціальної роботи з людьми з інвалідністю та дітьми з ООП</i>	<i>Тема 8. Методи соціальної роботи з особами, які постраждали від війни</i>	<i>Тема 9. Методи соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківського піклування</i>	<i>Тема 10. Соціальний супровід ветеранів війни та членів їх сімей</i>	<i>Тема 11. Кризове телефонне консультування</i>	<i>Тема 12. Методика організації та проведення тренінгів у соціальній сфері</i>	<i>Тема 13. Кейс-менеджмент в соціальній роботі</i>	<i>Тема 14. Соціальна терапія у практичній соціальній роботі</i>	<i>Тема 15. Інноваційні та актуальні методи соціальної роботи</i>
Теми практичних занять	<i>Тема 1. Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток</i>	<i>Тема 2. Класифікація методів соціальної роботи</i>	<i>Тема 3. Консультування у соціальній роботі</i>	<i>Тема 4. Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи</i>	<i>Тема 5. Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи</i>	<i>Тема 6. Методи соціальної роботи з родинами в СЖО</i>	<i>Тема 7. Соціальна інклюзія та методи соціальної роботи з людьми з інвалідністю та дітьми з ООП</i>	<i>Тема 8. Методи соціальної роботи з особами, які постраждали від війни</i>	<i>Тема 9. Методи соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківського піклування</i>	<i>Тема 10. Соціальний супровід ветеранів війни та членів їх сімей</i>	<i>Тема 11. Кризове телефонне консультування</i>	<i>Тема 12. Методика організації та проведення тренінгів у соціальній сфері</i>	<i>Тема 13. Кейс-менеджмент в соціальній роботі</i>	<i>Тема 14. Соціальна терапія у практичній соціальній роботі</i>	<i>Тема 15. Інноваційні та актуальні методи соціальної роботи</i>
	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали	2 бали
Самостійна робота	4 бали					4 бали					4 бали				
ІНДЗ						6 балів									
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (12 балів)														
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неформальна освіта)	15 балів														
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)														

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток	2
2.	Класифікація методів соціальної роботи	2
3.	Консультації у соціальній роботі	2
4.	Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи	2
5.	Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи	2
6.	Методи соціальної роботи з родинами в СЖО	2
7.	Соціальна інклюзія та методи соціальної роботи з людьми з інвалідністю та дітьми з ООП	2
8.	Методи соціальної роботи з особами, які постраждали від війни	2
9.	Методи соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківського піклування	2
10.	Соціальний супровід ветеранів війни та членів їх сімей	2
11.	Кризове телефонне консультування	2
12.	Методика організації та проведення тренінгів у соціальній сфері	2
13.	Кейс-менеджмент в соціальній роботі	2
14.	Соціальна терапія у практичній соціальній роботі	2
15.	Інноваційні та актуальні методи соціальної роботи	2
Разом:		30

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 60-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>

1 – 20		2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	--	---	---	--

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання здобувача освітими ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**3 бали**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**3 бали**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**6 балів**);
- участь у науковій конференції для здобувачів освіти (**6 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**6 бали**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **6 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток
2. Класифікація методів соціальної роботи.
3. Взаємозв'язок методів та технологій соціальної роботи.
4. Загальні та спеціальні технології соціальної роботи.

5. Роль та місце соціологічних методів в соціальній роботі.
6. Класифікація соціологічних методів в соціальній роботі
7. Сутнісна характеристика окремих соціологічних методів соціальної роботи
8. Сутність педагогічних методів в соціальній роботі
9. Педагогічні методи організації діяльності в соціальній роботі
10. Методи організації діяльності в соціальній роботі.
11. Методи стимулювання діяльності та самовиховання в соціальній роботі.
12. Сутність і значення психології в соціальній роботі
13. Класифікація психологічних методів в соціальній роботі
14. Особливості застосування психологічних методів в соціальній роботі
15. Характеристика окремих психологічних методів в соціальній роботі
16. Специфіка застосування індивідуальних методів як класичних в соціальній роботі
17. Загальна модель методу індивідуальної соціальної роботи з випадком
18. Функціональна індивідуальна робота
19. Групова соціальна робота як класичний метод соціальної роботи
20. Терапевтичний ефект групової соціальної роботи: напрями та моделі
21. Соціально-просвітницький тренінг як ефективний метод групової соціальної роботи
22. Уявлення про громаду і соціальну роботу в ній
23. Методи і форми соціальної роботи в громаді
24. Методи активізації громади
25. Методи соціальної роботи з сім'єю
26. Методи соціальної роботи з жінками
27. Методи соціальної роботи з людьми літнього та старого віку
28. Методи соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками
29. Методи соціальної роботи з молоддю
30. Методи соціальної роботи з особами з інвалідністю

Додаткові курси в рамках ІНДЗ

<https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>
<https://ed-era.com/courses/>
<https://www.enableme.com.ua/ua/article/najkrasi-bezkostovni-onlajn-kursi-dla-ukrainciv-11573>

Критерії оцінювання ІНДЗ(дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
-------	----------------------------	---

1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	2 бали
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	2 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	1 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	1 бал
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		6 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 6-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
6	відмінно	5	A	відмінно
5	добре	4	BC	добре
4	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.3. Теми самостійної роботи здобувачів освіти

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика методів соціальної роботи			
Тема 1. Методи соціальної роботи: виникнення та розвиток (6 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	4	I
Тема 2. Класифікація методів соціальної роботи (6 год)			II
Тема 3. Консультування у соціальній роботі (6 год)			III
Тема 4. Психологічні та педагогічні методи соціальної роботи (6 год)			IV

Тема 5. Соціологічні та соціально-економічні методи соціальної роботи (6 год)			V
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	4	
<i>Всього: 32 год</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 2. Міждисциплінарні методи соціальної роботи			
Тема 6. Методи соціальної роботи з родинами в СЖО (6 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	4	VI
Тема 7. Соціальна інклюзія та методи соціальної роботи з людьми з інвалідністю та дітьми з ООП (6 год)			XIV
Тема 8. Методи соціальної роботи з особами, які постраждали від війни (6 год)			VIII
Тема 9. Методи соціальної роботи з дітьми-сиротами та дітьми позбавленими батьківського піклування (6 год)			IX
Тема 10. Соціальний супровід ветеранів війни та членів їх сімей (6 год)			X
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	4	
<i>Всього: 32 год</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Змістовий модуль 3. Методи перетворення соціальної дійсності			
Тема 11 Кризове телефонне консультування (6 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	4	XI
Тема 12. Методика організації та проведення тренінгів у соціальній сфері (6 год)			XII
Тема 13. Кейс-менеджмент в соціальній роботі (4 год)			XIII
Тема 14. Соціальна терапія у практичній соціальній роботі (2 год)			XIV
Тема 15. Інноваційні та актуальні методи соціальної роботи (2 год)			XV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год)	Тестування	4	XV
<i>Всього: 22 год</i>	<i>Всього: 8 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 4 год	Реферат	6	
Разом: 90 год	Разом: 30 балів		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей здобувачів освіти та часом, відведеним для вивчення теми.

У ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення здобувачів освіти, коли при читанні лекції перед здобувача освітими формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції здобувача освітнім може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають здобувача освітнім у вирішенні поставленої проблеми.

У ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага здобувачів освіти зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „**Методи соціальної роботи та консультування**” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає здобувачів освіти до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід здобувачів освіти – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду здобувачів освіти – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3. Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4. Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5. Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти здобувачу освіти, бути впевненим у його силах та здібностях.

6. Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

– Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

– Методика викладання навчальної дисципліни – вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовлення.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „**Методи соціальної роботи та консультивання**” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 1 модуля та 3 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності здобувачів освіти оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки здобувача освітнім, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені

	навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв здобувачем освітнім повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачу освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. обов'язкові							
1.1. Робота на практичному занятті	2	5	10	5	10	5	10
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	4	1	4	1	4	1	4
1.3. Виконання модульної роботи	4	1	4	1	4	1	4
Разом			18		18		18
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 54							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором здобувача освіти не більше 6 балів)							
2.1. Складання завдань із різних тем курсу							3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики							3
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки							3
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу							6
2.5. Участь у науковій конференції для здобувачів освіти							6
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе							3
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)							6
Разом							6
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 6							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Опишіть поняття «метод соціальної роботи» та класифікацію методів за об'єктом впливу.
2. Охарактеризуйте етапи методу ведення випадку (кейс-менеджмент).
3. Опишіть алгоритм дій ФСР під час організації евакуації маломобільних груп населення.
4. Опишіть зміст та структуру методу соціального консультування.
5. Охарактеризуйте метод спостереження: його переваги та обмеження в діагностиці.
6. Опишіть особливості надання першої психологічної допомоги (ППД) постраждалим від воєнних дій.
7. Опишіть метод соціальної діагностики та його інструментарій (генограма, екокарта).
8. Охарактеризуйте специфіку методу групової роботи.
9. Опишіть методіку роботи соціального працівника в мобільній мультидисциплінарній команді.
10. Опишіть метод соціальної терапії та її основні види (арттерапія, ігротерапія).
11. Охарактеризуйте метод переконання як засіб корекції поведінки клієнта.
12. Опишіть методи соціальної адаптації ветеранів, що повертаються з фронту до цивільного життя.
13. Опишіть метод соціального проектування та основні етапи розробки проекту.
14. Охарактеризуйте метод інтерв'ювання в соціальній роботі: види та правила проведення.
15. Опишіть специфіку соціального супроводу родин військовослужбовців, які вважаються зниклими безвісти.
16. Опишіть методи соціальної профілактики девіантної поведінки підлітків.
17. Охарактеризуйте метод «вуличної соціальної роботи».
18. Опишіть роль соціального працівника у забезпеченні мінної безпеки серед населення прифронтових територій.
19. Опишіть метод соціальної реабілітації та її основні напрями.
20. Охарактеризуйте методіку проведення соціальної інспекції сім'ї.
21. Опишіть методи запобігання професійному вигоранню соціальних працівників в умовах війни.
22. Опишіть метод соціального патронажу (супроводу) вразливих категорій населення.
23. Охарактеризуйте методи формування життєвих навичок у молоді.
24. Опишіть специфіку соціальної роботи з особами, які постраждали від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом (СНПК).
25. Опишіть методи роботи в громаді та їх значення.

26. Охарактеризуйте метод медіації як спосіб вирішення соціальних конфліктів.
27. Опишіть особливості дистанційних методів надання соціальної допомоги (онлайн-платформи, гарячі лінії).
28. Опишіть метод соціального навчання: форми та методи реалізації.
29. Охарактеризуйте біографічний метод у вивченні історії життя клієнта.
30. Опишіть методи ресоціалізації осіб, які перебували в окупації.
31. Опишіть роль методу стимулювання в процесі соціалізації особистості.
32. Охарактеризуйте методи професійної орієнтації та сприяння працевлаштуванню.
33. Опишіть організацію роботи «пунктів допомоги» на залізничних вокзалах для прийому евакуйованих.
34. Опишіть зміст та методіку проведення соціальних акцій.
35. Охарактеризуйте метод соціометрії в дослідженні малих груп.
36. Опишіть методи роботи з особами, які перебувають у стані «завмирання» (психологічного шоку) після обстрілу.
37. Опишіть методи соціальної адаптації та їх класифікацію.
38. Охарактеризуйте метод «соціального театру» як інструмент вирішення громадських проблем.
39. Опишіть використання методу «рівний-рівному» в реабілітації військових з пораненнями.
40. Опишіть методіку роботи з багатодітними родинами.
41. Охарактеризуйте метод фандрейзингу для соціальних проєктів.
42. Опишіть методіку «безпечного простору» для дітей у зоні конфлікту.
43. Опишіть методіку соціальної експертизи нормативних актів.
44. Охарактеризуйте метод бібліотерапії в соціальній роботі.
45. Опишіть специфіку роботи фахівця із сім'ями «неповерненців» (тих, хто залишається за кордоном).
46. Опишіть методи соціальної корекції агресивної поведінки.
47. Охарактеризуйте метод «дерево рішень» у соціальному плануванні.
48. Опишіть особливості соціальної роботи з людьми похилого віку, які відмовляються від евакуації.
49. Опишіть метод соціального моніторингу якості послуг.
50. Охарактеризуйте техніки ненасильницького спілкування (НС) у роботі фахівця.
51. Опишіть методи відновлення втрачених документів для постраждалих від війни.
52. Опишіть сутність та види соціального патронажу.
53. Охарактеризуйте методіку проведення фокус-груп у соціальному дослідженні.
54. Опишіть методи психосоціальної підтримки для вчителів, які працюють під час повітряних тривог.
55. Опишіть метод соціальної реклами як інструмент профілактики.
56. Охарактеризуйте метод моделювання соціальних ситуацій.

57. Опишіть специфіку роботи фахівця з громадами, що перебувають под постійними артобстрілами.
58. Опишіть методи соціальної профілактики наркозалежності.
59. Охарактеризуйте метод емпатичного слухання.
60. Опишіть інноваційний метод «терапії спогадами» для літніх людей-ВПО.
61. Опишіть методіку роботи з безпритульними особами.
62. Охарактеризуйте метод соціальної інтеграції меншин.
63. Опишіть методіку роботи з «травмою свідка» у соціальних працівників.
64. Опишіть методіку організації волонтерського руху.
65. Охарактеризуйте метод ситуаційного аналізу.
66. Опишіть методи допомоги сім'ям, чиє житло повністю зруйновано (метод «соціального відновлення»).
67. Опишіть методи соціального супроводу прийомних сімей.
68. Охарактеризуйте методіку використання соціальних мереж у роботі фахівця.
69. Опишіть роль фахівця у програмах протезування та подальшого супроводу.
70. Опишіть методіку проведення соціокультурних заходів.
71. Охарактеризуйте метод анкетування в соціальній роботі.
72. Опишіть методіку «коридорної допомоги» у роботі з великим натовпом людей.
73. Опишіть методи соціальної реабілітації дітей з інвалідністю.
74. Охарактеризуйте метод експертних оцінок.
75. Опишіть роботу фахівця в деокупованих населених пунктах: перші 48 годин.
76. Опишіть зміст методу соціальної опіки та піклування.
77. Охарактеризуйте методи ігротерапії в роботі з дорослими.
78. Опишіть специфіку методіки «скрінінгу» психологічного стану клієнтів у зоні бойових дій.
79. Опишіть методіку роботи в конфліктних громадах.
80. Охарактеризуйте метод контент-аналізу документів клієнта.
81. Опишіть методіку залучення релігійних громад до соціальної роботи під час війни.
82. Опишіть методіку сімейної групової конференції.
83. Охарактеризуйте метод спостереження у відкритому середовищі.
84. Опишіть методіку роботи з людьми, які пережили полон або катування.
85. Опишіть методіку формування позитивного іміджу соціальної служби.
86. Охарактеризуйте метод тренінгу як форму навчання.
87. Опишіть волонтерство як метод соціальної роботи .
88. Охарактеризуйте метод соціальної фасилітації.
89. Опишіть методи соціальної адаптації ВПО.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																				Екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								Змістовий модуль 3					ІНДЗ				
T1	T2	T3	CP	МК 1	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	CP	МК 2	T12	T13	T15		CP 4	МК 3	не більше 40	не більше 100
2	2	2	4	4	2	2	2	2	2	2	2	2	4	4	2	2	2	4	4	6		

T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів. МК – модульний контроль

БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Хмельницький фаховий коледж

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Освітній ступінь: молодший фаховий бакалавр

Спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування

Семестр: III

Навчальна дисципліна: Методи соціальної роботи та консультування

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Розкрийте терапевтичний ефект групової соціальної роботи, йогоосновні напрями та моделі.
2. Охарактеризуйте соціально-просвітницький тренінг як ефективнийметод групової соціальної роботи
3. Розкрийте уявлення про громаду і соціальну роботу в ній

Затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол №1 від „28” серпня 2025 року.

Голова циклової комісії

_____ (підпис)

Олександр ГАЛКО

(ПІБ)

Екзаменатор

_____ (підпис)

Олена КОРАБЛЬОВА

(посада, ПІБ)

Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100- бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до семінарських занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи здобувачів освіти.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до екзамену.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

Соціальний працівник URL: <https://www.dcz.gov.ua/video/socialnyy-pracivnyk-0>.

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;
- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2 Глосарій

(термінологічний словник)

Абілітація — (з лат. *habilitatio* — створення здатності) — система мед., психол., пед., юрид., профес., техн., соц. засобів, спрямована на максимально можливе відновлення втрачених функцій організму і працездатності хворих та інвалідів.

Адаптація — (з лат. *adapto*) — пристосування будови та функцій організму, його органів і клітин до умов середовища. А. — одне із ключових

понять біології, його широко використовують як теорет. поняття в тих психол. концепціях, які трактують взаємодію індивіда та його оточення як процеси гомеостатичної рівноваги.

Адаптація соціальна — пристосування індивіда до умов соц. середовища, формування адекватної системи відносин із соц. об'єктами, рольова пластичність поведінки, інтеграція особистості у соц. групи, діяльність щодо освоєння стабільних соц. умов, прийняття норм і цінностей нового соц. середовища, форм соц. взаємодії.

Втручання — один із видів діяльності у соц. роботі, під час якого спеціаліст втручається в ситуацію незалежно від волі клієнтів з метою їхнього захисту або у випадку безпорадності.

Групи ризику — категорії людей, чиє соц. становище за якимись критеріями не має стабільності, які практично не в змозі самостійно подолати власні труднощі, що може привести якщо не до біол. загибелі, то до втрати соц. значимості та духовності.

Девіантність — характеристика поведінки, яка не збігається з соц. нормами і цінностями, прийнятими у суспільстві. (див. Поведінка девіантна).

Діагностика соціальна — процедура визначення, розпізнавання об'єкта соц. дослідження. У широкому розумінні Д. с. збігається з такими поняттями, як «дослідження», «соц. характеристика», «типологізація». У вузькому і спец.значенні Д. с. є одним із різновидів репродуктивного соц. пізнання.

Допомога по догляду за дитиною — щомісячна виплата жінкам, які працюють, навчаються з відривом від виробництва або зареєстровані у держ. службі зайнятості як безробітні за умови надання їм у межах установленого строку частково оплачуваної відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею певного віку.

Допомога соціальна — система соц. заходів у вигляді сприяння, підтримки і послуг, які надає соціальна служба окремим особам або групам населення для подолання або пом'якшення життєвих труднощів, підтримки їхнього соц. статусу і повноцінної життєдіяльності, адаптації в суспільстві.

Експеримент соціальний — метод отримання інформації про зміну соц. об'єкта внаслідок цілеспрямованого впливу на нього контрольованими чинниками (змінними).

Експертиза екологічна — вид наук.-практичної діяльності спец. уповноважених державних органів, еколога-експертних формувань та об'єднань громадян, що полягає у міжгалузевому еколог. дослідженні, аналізі й оцінці передпроектних, проектних та інших матеріалів чи об'єктів, реалізація, дія або експлуатація яких може негативно впливати чи впливає на стан навколишнє природне середовище та здоров'я людей.

Експертиза соціальна — (від лат. expertus — досвідчений) — аналіт. вивчення та оцінювання фахівцями соц. аспектів програм, проектів, проблем чи ситуацій, прогнозування наслідків їхньої реалізації, розв'язання чи зміни (ситуацій), а також розробка рекомендацій щодо запобігання чи подолання їхнього негат. впливу.

Інтерв'ю — вид опитування, під час якого інтерв'юєр в особистому контакті з респондентом ставить усні запитання з метою збору соціол. інформації.

Консультант — фахівець, що надає поради своїм клієнтам стосовно розв'язання складних проблем.

Консультація соціальна (каунселінг) — процес, у ході якого спеціаліст дає рекомендації з розв'язання соц. проблем клієнта. К. с. проводять як індив., так і в групі з метою підвищення соц. компетенції клієнтів з різних питань. За формою організації К. с. можуть бути: консультуванням у заг. чи спеціалізованих службах соціальної роботи, а також виїзні консультації. Консультантами можуть виступати спеціалісти служб соціальної роботи, залучені фахівці з певних проблем, колишні клієнти соц. служб, залучені до реалізації соц. програм.

Консультування сімейне — консультант разом з клієнтом (або клієнтами) вивчає проблеми сім'ї для зміни рольової взаємодії в ній і забезпечення можливостей сімейного росту. Принципова відмінність С. к. від лікування — відмова від концепції хвороби, акцент на аналізі ситуації, аспектах рольової взаємодії в сім'ї, пошуках особистісного ресурсу суб'єктів консультування і обговорення засобів розв'язання проблем. С. к. зумовлена певними теорет. концепціями, осн. принципами і правилами. С. к. проводять у системі охорони здоров'я, в системі освіти, соц. захисту, а також у психол. закладах.

Кризове втручання — оперативна допомога клієнту, комплекс методів соціальної роботи для допомоги клієнту, який знаходиться в ситуації кризи, подолати певну проблему. К. в. має на меті сприяння позит. розвитку клієнта через усвідомлення ним проблеми та її наслідків. К. в. орієнтоване на активізацію особистісних ресурсів клієнтів для вирішення нагальних потреб. Видами К. в. є: інформаційна, консультативна, психол. допомога, оформлення документів.

Медико-соціальна експертиза — служба, яка визначає ступінь обмеження життєдіяльності людини, причину, час настання, групу інвалідності, сприяє проведенню ефективних заходів щодо профілактики інвалідності, реабілітації інвалідів, пристосування їх до сусп. життя.

Медіаторинг конфліктний — напрям регуляції соц. конфліктів за допомогою посередництва третьої сторони, в рамках якого розглядають різноманітні теорет. та практичні питання: від меж застосування інституту посередництва до вимог, які висувають до особистості самого посередника.

Методи соціальної роботи — сукупність прийомів, способів діяльності суб'єктів соц. роботи, які використовують для розв'язання соц. проблем клієнтів, стимулювання розвитку їхніх власних сил, конструктивної діяльності щодо зміни несприятливої життєвої ситуації.

Методологія соціальної роботи — 1. Філософ., теорет. основа, сукупність найзаг. принципів, положень і методів, які складають основу даної науки. 2. Сукупність прийомів дослідження, що застосовують відповідно до її специфіки.

Моніторинг соціального середовища — система виміру, нагромадження й аналізу даних про зміни, які відбуваються в соц. системах.

Опитування — термін, що позначає процес отримання відомостей про досліджуваній об'єкт шляхом ведення діалогу (комунікації) між дослідником (чи його представником — людиною, спеціальним техн. пристроєм) та респондентом за допомогою формалізованих запитань та відповідей на них.

Планування соціальне — наук. обґрунтоване визначення цілей, показників, завдань (термінів, темпів, пропорцій) розвитку соц. процесів і осн. засобів їхнього втілення в життя.

Проектування соціальне — специфічна діяльність, пов'язана з наук. обґрунтованим визначенням варіантів планового розвитку соц. процесів та явищ і з цілеспрямованою зміною конкретних соц. інститутів.

Профілактика — (з грецьк. — запобіжний) — система заходів, спрямованих на запобігання виникненню й поширенню хвороб, на охорону здоров'я.

Психодіагностика — (з грецьк. *diagnostikos* — здатний розпізнавати) — область психології, яка розробляє методи виявлення індив. особливостей і перспектив розвитку особистості.

Реабілітація — відновлення особистісного і сусп. становища хворого за допомогою комплексу мед., соц.-екон., психол., пед., юрид. засобів, спрямованих на запобігання втрати працездатності, інвалідизації, обмеження звичайної діяльності та соц. недостатності.

Реабілітація соціальна — процес і результат прийняття нових або зміна старих поглядів на певні соц. явища і групи.

Самодопомога — здатність людини розв'язувати проблеми, використовуючи власні ресурси. Поняття С. є центр. для нових підходів у соц. роботі, пов'язаних із концепцією самоефективності.

Соціальна діагностика — процес наук. виявлення та вивчення причинно-наслідкових зв'язків та взаємовідносин у суспільстві, що характеризують його соц.-екон., культ.-прав., морально-психол., мед.-біол. та санітарно-еколог. стан.

Соціальна підтримка — система заходів з надання допомоги окремим категоріям громадян, які тимчасово опинилися у важкому екон. становищі (частково або повністю безробітні, молодь, яка вчиться та ін.), шляхом надання їм необхідної інформації, фінансових засобів, кредитів, навчання, правозахисту і запровадження пільг.

Соціальне забезпечення — держ. система допомоги громадянам, які через соц. значущі причин не мають самостійних засобів до існування у вигляді винагороди за працю або отримують їх в обсязі, недостатньому для задоволення вітальних потреб.

Соціальне обслуговування — діяльність соц. служб з соц. підтримки, надання соц.-побутових, соц.-мед., психол.-пед., соц.-прав. послуг і матер. допомоги, проведення соц. адаптації і реабілітації громадян, які знаходяться у важкій життєвій ситуації.

Соціальні послуги — дії з надання клієнту соц. служби допомоги у

задоволенні його потреб. Виділяють наступні види С. п.: матер., психол.-пед., побутові, соц.-мед., консультативні, реабілітаційні та ін. Сукупність характеристик С. п., які визначають можливість задовольнити потреби клієнта соц. служби, складають якість послуг.

Соціально-психологічний тренінг (СПТ) — один з методів активного навчання і психол. впливу, що здійснюється в процесі інтенсивної групової взаємодії і спрямований на підвищення компетентності в сфері спілкування.

Спостереження — наук. метод емпіричного дослідження. В соціології застосовують переважно для збору та найпростішого узагальнення первинної інформації.

Страховання — вид цивільно-прав. відносин щодо захисту майнових інтересів громадян та юрид. осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором С. або чинним законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати громадянами та юрид. особами страхових платежів.

Страховання соціальне — сукупність норм, які передбачають порядок формування держ. страхових фондів, розмір обов'язкових страхових платежів, коло платників цих платежів та терміни сплати внесків, а також відповідальність у разі несплати або несвоєчасної сплати обов'язкових платежів; порядок використання коштів на соц. забезпечення і соц. обслуговування громадян та їхніх сімей у випадках, передбачених законодавством.

Терапія сімейна — особливий вид спілкування, спрямований на корекцію міжособистісних відносин і тих емоційних розладів у сім'ї, які є найбільше вираженими у хворого члена сім'ї.

Тести (психологічні) — система прийомів для випробування та оцінювання окремих психічних рис і властивостей людини.

Технологія соціальна — упорядкована сукупність процедур та операцій, за допомогою яких реалізують певний соц. проект або конкретну цілераціональну ідею перетворення (реорганізації, модернізації або вдосконалення) соц. реальності.

8.3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Галайдюк В.В. Навчально-методичне забезпечення організації соціальної роботи та надання соціальних послуг у територіальних громадах : навчальний посібник. Київ, 2025. 316 с.

2. Путівник для фахівців із соціальної роботи в таблицях і схемах : навчально-методичний посібник / автор. кол. О. Білько, І. Борощук, Т. Василюк, І. Лисоконь, В. Османова. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. 39 с.

3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

4. Файчук О. Л. Вступ до спеціальності «Соціальна робота». Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 40 с.

Допоміжна:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін.; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Актуальні проблеми теорії та практики соціальної роботи на межі тисячоліть : монографія / за ред. А. Й. Капської. Київ : УДЦССМ, 2018. 344 с.
3. Методичний посібник для соціальних працівників: Посилення спроможності соціальних працівників здійснювати психосоціальну підтримку ветеранів та їх сімей з питань психічного здоров'я. Видання 2-ге, оновлене та доповнене / В. Горбунова, О. Савиченко, І. Тичина, Н. Портницька., 2024. 112 с.
4. Сайко Н. Вступ до спеціальності «Соціальна робота»: навчальний посібник для студентів спеціальності «Соціальна робота». Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2017. 230 с.

Статті викладача та здобувачів освіти

1. Корабльова О.О. Формування толерантності в контексті профілактики мобінгу в малих групах школярів підліткового віку. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2016. №12.
2. Корабльова О.О. Профілактика мобінгу в шкільному середовищі у контексті діяльності UNICEF в Україні. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2018. №1.
3. Корабльова О.О. Сучасні аспекти формування системи українського законодавства та інформаційно-освітнього простору з профілактики мобінгу в школі. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2019. №17.

Перелік періодичних видань

Назва видання	Засновник Дані про видання	Анотація	URL-адреса архіву номерів у PDF-форматі
Вісник «Соціальна робота»	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рецензований фаховий журнал (категорія Б), заснований 2016 р., виходить-1 раз на рік україномовний/англомовний	Публікує результати теоретичних та емпіричних досліджень, методологічні розробки з актуальних питань соціальної роботи, психології та педагогіки; включає рецензії нових видань	https://visnyk.soch.rubota.knu.ua/index.php/journal/issue/archive
Журнал «Соціальна робота та психологія»	Київський професійно-педагогічний інститут (КПДІ), науковий рецензований журнал,	Прагне популяризації результатів науково-практичних досліджень і методичних	https://mon.gov.ua/statistic-objects/mon/sites/1/atestatsiya-kadriv-

освіта і наука»	індексований (ISSN 3041-1351 print, 3041-136X online), виходить двічі на рік українською, англійською, польською	рекомендацій у сфері соціальної роботи, психології, інклюзії; сприяє розвитку фахових компетентностей	vyshchoi-kvalifikatsii/2024/06/26/Per.fakh.vid.dl.ya.publ.rez.dosl.na.z.dob.stup.DN-KN-DF-26.06.2024.pdf?utm_source=chatgpt.com
Публічне управління та соціальна робота	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД), науковий збірник (категорія Б), започаткований 2023 року, ISSN 3041-1319 (print), 3041-1327 (online), виходить двічі на рік, включає ІІО Соціальна робота та консультування	Орієнтований на розвиток соціальної роботи та публічного управління в Україні через публікацію методичних і аналітичних матеріалів, інноваційних наукових знань	https://journal.ldubg.edu.ua/index.php/soc/issue/archive

8.4. Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>
2. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>
3. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. URL : <https://www.msp.gov.ua/>

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

1. Денний догляд для дітей з інвалідністю: стандарт надання соціальної послуги. URL : <https://socialacademy.gov.ua/md/enrol/index.php?id=214>
2. Організація соціальних послуг в територіальній громаді. URL : <https://socialacademy.gov.ua/md/enrol/index.php?id=2>

8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни

1. Social Work and Education. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка ГО «Центр соціального розвитку та інновацій». URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/naukzap/2201-social-work-andeducation>
2. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціальна робота». URL: <https://visnyk.soch.robota.knu.ua/index.php/journal>
3. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка URL: <https://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1>

4. Наука і освіта. ДЗ «Південно-український національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». URL: <https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/>

5. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. URL: <https://nv.pdpu.edu.ua/>

6. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». URL: <http://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/>

7. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. URL: <http://nc-s5.npu.edu.ua/>

8. Соціальна робота та соціальна освіта. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL: <http://srso.udpu.edu.ua>

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
MS Excel / Google Sheets	https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-365/excel https://www.google.com/sheets/about/	універсальні інструменти для ведення клієнтських баз даних, обліку послуг, формування звітів
Casebox / OpenCase	https://www.casebox.org/ https://open-cases.com.ua/	системи управління кейсами (Case Management), що дозволяють фіксувати звернення клієнтів і будувати план підтримки
МІС «Соціальна громада»	https://socgr.gov.ua/	національна інформаційна система для органів соцзахисту – автоматизує оформлення допомог, роботу з ВПО тощо
E-Therapy / SimplePractice / TherapyNotes	https://www.simplepractice.com/ https://www.therapynotes.com/ https://www.e-therapy.com/	професійні платформи для онлайн-психотерапії, збереження нотаток, планування зустрічей
Zoom / Google Meet / Microsoft Teams	https://zoom.us/ https://meet.google.com/ https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-teams/group-chat-software	платформи для проведення онлайн-консультацій, супервізій і тренінгів
Qualtrics / SurveyMonkey	https://www.qualtrics.com/ https://www.surveymonkey.com/	онлайн-інструменти для анкетування, соціологічних опитувань і моніторингу клієнтів

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 42,45
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	Платформа Moodle